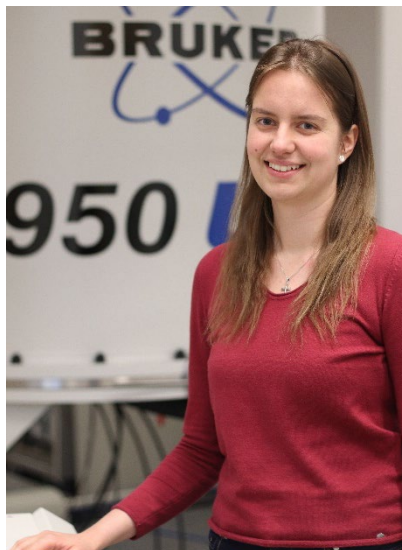

Mi lett belőled ifjú vegyész?

Najbauer Eszter, kutató, Semilab

Mikor vettél rész kémiaversenyeken, és milyen eredményeket értél el?

Már általános iskolában is indultam a Hevesy-versenyeken, de igazán komolyan gimnáziumban kezdtem foglalkozni a versenyzéssel. 2007-ben és 2008-ban első helyezést értem el az Irinyi versenyen, 2009-ben második, 2010-ben pedig első helyezett lettem az OKTV-n. Ebben az évben a tokiói Nemzetközi Kémiai Diákolimpiára is kijutottam, ahonnan aranyéremmel tértem haza. Egyébként a magyar csapat fantasztikusan szerepelt abban az évben, az országok között hatodik helyezettek lettünk a nem hivatalos versenyben két arany és két ezüstéremmel.

Ki volt a felkészítő tanárod? Hogyan gondolsz vissza rá?

A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumába jártam, Mostbacher Éva tanárnő volt a felkészítő tanárom. Nagyon sokat foglalkozott velünk, órák után is, volt, hogy este hétig is ott maradtunk feladatokat oldani, kísérletezni. De a rendszerezett és jól megalapozott tudás mellett az évek múlásával egyre fontosabbá válik, amit példamutatásban kaptam tőle: rengeteget tanultam tőle nagylelkűségről, szorgalomról, emberségről. A tanár-diák kapcsolatból idővel közeli barátság lett, most is rendszeresen tartjuk a kapcsolatot, és találkozunk, amikor csak tudunk. Ugyanakkor az iskolán kívüli felkészülésben mások is sokat segítettek: nagyon hálás vagyok Kálai Tamás professzor úrnak, Dr. Petz Andrea és Dr. Nagy Mária tanárnőknek.

Milyen indíttatásból kezdte el a kémiával komolyabban foglalkozni?

Édesapám biofizika szakon végzett, és édesanyám is sokat versenyzett fizikából, úgyhogy a természettudományos érdeklődés gyerekkorom óta jelen van a családban. Jól emlékszem, hogy a hetedik osztályban, amikor elkezdtek tanulni a természettudományos tantárgyakat, hazavittem a tankönyveket, és a kémiakönyvet lapozgatva azonnal megfogott, hogy milyen izgalmasnak tűnik. Sokat köszönhetek az általános iskolai kémiatanárnőmnek: Frezik Tiborné Ribarits Mártának, aki amellet, hogy nagyon kedves ember volt, mindig nagyon jól felépített, izgalmas kémiaórákat tartott nekünk, így gyorsan megszerettem a tárgyat. Nyolcadik osztály végére egyértelmű volt, hogy a gimnáziumban kémia szakon szeretnék tovább tanulni.

Ismerted-e diákkorodban a KÖKÉL-t?

Igen, rendszeresen be is küldtem a feladatokat, először a K jelű, később a H és a HO feladatokkal készültem a versenyekre.

Hozzásegítettek-e a pályaválasztásodhoz a versenyeken elért eredmények?

Úgy érzem, nagyon sokban. Nyilván egy-egy helyezés mindig pozitív visszajelzést adott arról, hogy érdemes kémiával foglalkoznom, de ugyanilyen fontos volt, hogy a felkészülés során, ahogy egyre inkább elmélyültem a kémia különböző területeiben, egyre jobban megszerettem. Bár eredetileg az orvosi pályán gondolkoztam, a gimnáziumi évek közepére már biztos voltam benne, hogy vegyész szeretnék lenni.

Mi a végzettséged és a pillanatnyi foglalkozásod? Maradtál-e a kémiai pályán?

2015-ben végeztem az ELTE-n vegyészként, szerkezetkutató szakirányon. Utána hét évet töltöttem Németországban a göttingeni Max Planck Institute for Biophysical Chemistry-ben, először doktoranduszként, majd posztdoktori kutatóként, ahol fehérjék térszerkezetét kutattam mágneses magrezonancia (NMR) spektroszkópiával. Jelenleg is spektroszkópiával foglalkozom, de most infravörös spektroszkópiával. Budapesten, a Semilabnál dolgozom alkalmazásfejlesztő kutatóként. A cég mérőműszereket fejleszt és ad el nagy félvezető-

gyáraknak. Izgalmas, változatos munka a kémia és a fizika határterületén.

Nyertél-e más versenyt, ösztöndíjat?

Egyetem alatt többször is voltam köztársasági ösztöndíjas, többször voltam Szerves Kémiai Problémamegoldó versenyen, is, ahol 3. és 1. helyezést értem el, illetve 3. lettem OTDK-n. Németországban pedig a Kekulé ösztöndíjat nyertem el, amire kémiai területen kutató doktoranduszok pályázhattak.

Mit üzensz a ma kémia iránt érdeklődő diákoknak?

Mindenkit bátorítanék a kémia tanulására. Csodálatos dolog megérteni, hogyan is működik a körülöttünk levő anyagai világ. Ráadásul a kémia számomra tökéletes egyvelege a kvantitatív és kvalitatív, elméleti és gyakorlati részeknek: van benne bőven precíz, matematikai leírás, de sok-sok tárgyi érdekesség és izgalmas kísérlet is. Ráadásul a kémia sok tudományterülettel „határos”, gondoljunk például a biokémiára, fizikai kémiára, amelyek mind gyorsan fejlődnek. Ha kémiát tanulunk, bármelyik irányba is fordul a természettudományos érdeklődésünk, biztosak lehetünk benne, hogy meglesznek az alapjaink hozzá.

Mi az, amit mindenképp szeretnéd, ha megtudnának rólad? Mi a hobbid - a kémián kívül? Van-e kedvenc anyagod?

Rengeteg hobbim van, legtöbbször az a baj, hogy nincs elég időm rájuk. Nagyon szeretek olvasni és kézimunkázni, kézműveskedni. A természetben töltött idő is feltölt, gyakran túrázok, biciklizek, úszok. A zene kisgyerekkorom óta része az életemnek, hatéves korom óta fuvolázom, most pedig kórusban énekelek, és gyakran járok hangversenyekre is. Nem utolsósorban pedig mindig örülök a családdal, barátokkal töltött időnek, közös társasozásnak, főzésnek.

Kedvenc elemem a francium. Amikor elkezdtem kémiát tanulni, egy régi kémiakönyvben lapozgatva azt olvastam róla, hogy úgy becsülik, egyszerre mindössze néhány gramm van jelen belőle a természetben. Emlékszem ez akkor nagyon megfogott, és elgondolkoztatott, hogy hogyan is tudták kimutatni. Ezt azóta persze megtanultam, de arra mindmáig emlékszem, milyen kíváncsi voltam akkor rá.